

Korte omschrijving, restauratieplan en kostenraming van het pand
Kleine Brede Plaats 18 te Harlingen.

Dit pand bestaat uit een twee verdieping hoog herenhuis met een zadeldak, aan de voorzijde afgesloten door een wolfdak met dakkapel, aan de achterzijde door een topgevel; alsmede een, via een portaal bereikbaar, één verdieping hoog achterhuis. De totale inhoud van het gebouw is plm 850 m³.

Het is niet precies te zeggen hoe oud dit pand is, het voorhuis is kennelijk één, óf meerdere malen verbouwd en bij nieuwere opvattingen aangepast. Daarbij is de betimmering van de voorkamer verloren gegaan. De achterkamer, het trappenhuis en de tuinkamer hebben echter nog een bijzonder fraaie betimmering aan wanden, kasten, bedstede, schouw en lambrisering. Bovendien zijn de gangen voorzien van marmeren vloertegels, terwijl de achtergang een lambrisering heeft van oude wit met blauwe tegeltjes in tableaux. Het portaal, de tuinkamer en de keuken hebben geheel betegelde wanden, deels met hout en behang bedekt. De achterkamer heeft twee schilderstukken op hout, n.l. één boven de schouw en één boven de toegangsdeur. Twee andere stukken, ter weerszijden van de schouw, zijn verdwenen. Tussen de voorste- en achterste gang is een poortje met fraai snijwerk.

Op de eerste verdieping zijn slaapkamers geformeerd door houten schotten. Deze schotten zijn, evenals de trap naar de eerste vliering, eenvoudig van uitvoering doch passen in dit pand. Op de eerste vliering is een bedstede voor de dienstbode.

Onder de tuinkamer en de daarbij behorende bedstede is een kelder aanwezig, welke helaas grotendeels is opgevuld en van een betonnen vloer voorzien. In de buitenwand van deze kelder is een dichtgemetselde doorgang aanwezig welke óf een buitentoegang is geweest óf een toegang naar een onderaardse gang. Dergelijke gangen worden in dit oude stadsdeel meer aangetroffen en zijn vermoedelijk een overblijfsel van een vroegeré sterkte.

De voorgevel heeft een voordeur met rijk gesneden bovenlicht, gootlijs fraai omtimmert dakkapel en gesneden kalven in de kozijnen. Tussen de voorgevel en het trottoir ligt een hardstenen stoep waarvan de plaat gescheurd is en één deel is vervangen door betontegels. Voor de stoep staan hardstenen stoeppalen.

Het achterhuis is eenvoudiger van uitvoering doch nog het best bewaard gebleven. Het heeft een dichtgemetseld raam en een vervallen dakkapel. In de achterwand van de tuin is een aardige bergplaats met een 12-ruits venster, plavuizen vloer en tegelplint.

De daken van zowel het voorhuis als het achterhuis zijn onbeschoten behoudens de achterste helft van het voorhuis. Hier is de kap, waarschijnlijk in de laatste helft van de vorige eeuw, vernieuwd en heeft daarbij een beschoten dak gekregen.

De algehele toestand van het gebouw vraagt om een grondige opknapping. De hechte constructie, de zware balklagen en de goede kap maken dat een restauratie ten volle verantwoord is. Daarbij is het wel gewenst aandacht te besteden aan de moderne wooneisen. Dit grote en fraaie pand heeft een bewoner nodig met liefde voor de oude en waardevolle elementen welke het bevat. Deze is echter slechts te vinden als het wooncomfort wordt aangepast aan de moderne eisen. Daarom is het gewenst de indeling door geringe ingrepen te moderniseren met behoud van de waardevolle delen. De slaapkamers kunnen door een andere indeling alle vanaf de overloop bereikbaar worden gemaakt, waarbij tevens ruimte voor een tweede w.c. ontstaat.

Het restauratieplan komt aan deze verlangens tegemoet. Het voorziet in het opheffen van de gebreken welke aan het pand kleven, en het herstellen - voor zover dit mogelijk is - van verloren gegane waardevolle elementen. Het ligt in de bedoeling de blinden met omtimmering in de voorkamer weer aan te brengen en het later aangebrachte schot tussen voorkamer en trappenhuis weg te breken, waardoor een lichter en ruimer geheel wordt verkregen. De w.c. in het portaal is ook later aangebracht en verstoort de rustige en ruime indeling van het huis. Deze kan verplaatst worden naar het trappenhuis. Het dichtgemaakte raam in het achterhuis wordt weer opengemaakt. Voorts zullen elektrische leidingen - welke overigens nog slechts enige jaren geleden zijn vernieuwd - en andere leidingen en afvoeren verlegd en weggewerkt moeten worden omdat ze thans storend zijn aangebracht.

De restauratiekosten worden geraamd op f 56.000,-- subsidiabel en f 24.000,-- niet subsidiabel, totaal derhalve f 80.000,-- volgens bijgaande specificatie.

Harlingen, nov. 1968